

יו"ל ע"י מוסדות
שארית ישראל
ווילעדניק בע"ר
קאראסטין
אוקריינא

שארית ישראל

דברי תורה
וסיפורים
מרבני
הרה"ק רבי
ישראל
דוב בער
ווילעדניק
זצוק"ל

**אור
העבודה**
פנינים מדברי רבינו בעניני עבודת ה'

'אסור לאדם לקדש האשה עד שיראנה' (קידושין מא.)

כי ידוע [ראה במדרש שוחר טוב תהילים ט] שאדם נקרא מי שהוא במדרגה גדולה בחינת צדיק גמור, ו'אסור' הוא לשון קשר, וזהו 'אסור לאדם' מי שרוצה לקשר עצמו לצדיקי הדור, צריך 'לקדש האשה', היינו הגוף [ראה בספה"ק תולדות יעקב יוסף פר' תזריע אות ג ד"ה מצוה], 'עד שיראנה' – שיזכה לראות פני השכינה על ידי הצדיק.

(שער התקשרות עמוד כה)

מי שעובד ה' בכל כח שכלו ובמידותיו גם כן, מכל מקום צריך להמשיך הכל בבחינת עובדא דווקא וכו', וזה לעומת זה יש ח"ו להיפוך, מי שעובד ה' בחכמתו ותבונתו וכו', רק שאינו מביא לידי עובדא דווקא, נמצא שאינו משעבד לבחינת המלכות שורש העובדא, וממילא שאינו משעבד כל כוחותיו לאין סוף יתברך, ונמצא ש'חכמתו מרובה ממעשיו', ובא הרוח ועוקרתו והפכתו (אבות פ"ג מ"ז), מהיפוך להיפוך, להיות משועבד למקור הקליפות רח"ל.

(שער הזמנים פסח עמוד קמג)

**אור
הפרשה**
דברי תורה מרבני על פרשת השבוע

'וישא אהרן את ידיו אל העם' (ויקרא ט כב)

פירוש, שתיקן בחינת הידיים, פי' המדות של כל ישראל [ראה תיקוני זוהר בהקדמה, דף יז ע"א].

(עמוד פד)

'מדוע לא אכלתם את החטאת' וגו' (שם יז)

וכאשר מצינו בענין הקרבנות שכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים (פסחים נט:), אחרי התוודותו חטאיו על הקרבן במרירות ועצבא דרוחא ולב נשבר, ואחר כך כשמעלה הכהן חלב ודם, וכהן איש החסד [ראה בהשמטות הזוהר קסו:], ממשיך שמחה ממקור החסדים, עד שנמשך גם על החוטא עוז וחדוה, ובה נתבטלו הדינים.

(עמוד קע)

**זמני
כניסת
ויציאת
השבת**

ירושלים	בני ברק	ניו יורק	לונדון	אנטוורפן	קאראסטין
כניסת השבת	6:40	6:55	7:28	8:37	7:59
יציאת השבת	7:55	7:57	8:38	9:54	9:15
רבינו תם	8:32	8:29	8:59	10:09	9:32

כמו שהיה במצרים שירדו במ"ט שערי טומאה (זוהר ח"ב לא), וכדי שלא יפלו ח"ו בשער הנו"ן דטומאה, נתעורר חסד עליון מאין סוף יתברך כביכול לגאלם, כי אם היו נופלין בשער הנו"ן – לא היה יכול להיות גאולה (סידור הארז"ל לר' שבתי בהגש"פ ד"ה מצה זו), ולא שח"ו לא היה יכול להיות באמת, שהרי הוא יתברך כל יכול, רק שמצד העביות וגסות החומר ביותר, אם היו נופלין בשער הנו"ן ח"ו, היה מוכרח להיות ביסורים לאין קץ, שאם לא כן לא היו יכולים לקבל גילוי אלוקותו.

ועל כן נתעורר חסד עליון כביכול למהר לגאלם בבחינת 'אחישנה' (ישעיה ס כב), שלא על פי קו המדה, מבחינת 'למעני' וגו', וכן גם עתה ע"י גודל היסורים יכולים להעביר וכו' (עירובין מא:), ועל כן גם ש'כשזכו – אחישנה, וכשלא זכו – בעיתה' (סנהדרין צח:), צריך למצוא אופן התשובה כזה שגם שכשלא זכו ח"ו יהיה 'אחישנה'.

(שער הזמנים פסח עמוד קמא)

אופה (א)

סיר מרק שהורד מן האש – אסור ליתן בתוכו דברי מאכל ששייך בהם בישול כל זמן שהיד סולדת בו. ולכן אין להחזיר לתוכו מרק שהיה בצלחת ונצטנן.

אבל אם המרק לא נצטנן לגמרי, אף שאינו חם כ"כ עד שהיד סולדת בו – מותר להחזירו. כמו כן מותר להחזיר בשר או ירקות אף שנצטננו לגמרי.

הנוטל את כיסוי הסיר מסיר רותח ושהה אותו בידו עד שהאדים שע"ג המכסה התעבו לטיפות מים – יש לו לזוהר שלא להחזיר את הכיסוי אם טיפות אלו נצטננו, לפי שנמצא שהוא חוזר ומבשלם.

יש בישול אחר צלי ואפיה, כלומר, אין לבשל דבר שנאפה או נצלה, וכן להיפך. ולכן אין ליתן לחם או חלה במרק חם שהיד סולדת בה, ואפי' שהמרק בכלי שני. אבל בכלי שלישי מותר.

וכתב המשנ"ב שכשמחלקים את המרק ע"י מצקת, נחשבים צלחות המרק ככלי שלישי, [אבל המצקת עצמה מחשיב המשנ"ב ככלי שני, ראה שו"ת מנחת יצחק ח"ה סי' קכז].

יום ג' א' אייר – הרה"ק רבי שמואל שמעלקא מניקלשבורג ב"ר צבי הירש זצ"ל

הרה"ק רבי מנחם מנדל מוויטעבסק ב"ר משה זצ"ל

הרה"ק רבי אברהם מסלונים בהרה"ק רבי שמואל זצ"ל

•

יום ד' ב' אייר – הרה"ק רבי אברהם דב מחאמעלינק זצ"ל

הרה"ק ר' ישראל מבאהפאלי ב"ר אברהם מפראבישט (עטרת תפארת ישראל) זצ"ל

•

יום ה' ג' אייר – הרה"ק ר' ישעי' ב"ר משה מקערסטיר זצ"ל

•

יום ו' ד' אייר – הגה"ק ר' יוסף תאומים בהרה"ק ר' מאיר (פרי מגדים) זצ"ל

הרה"ק ר' ליפא מסאמבור בהרה"ק ר' יצחק אייזיק מסאפרין זצ"ל

הרה"ק ר' שמואל אליהו בהרה"ק ר' שאול ידידיה אלעזר ממודז'ין זצ"ל

יום שבת קודש כ"ח ניסן – הרה"ק ר' שעפטיל הורוויץ בהרה"ק ר' ישעי' (בן השל"ה הק') זצ"ל

הרה"ק ר' יהושע מאוסטרובא בהרה"ק ר' שלמה יהודה לייב מלענטשנא זצ"ל

•

יום א' כ"ט ניסן – הרה"ק רבי יהודה מאיר משפיטובקא בהרה"ק ר' פנחס מקורין זצ"ל

הרה"ק רבי משה מקוברין ב"ר ישראל זצ"ל

הרה"ק רבי מרדכי שלום יוסף מסאדיגורה פעשמיישל בהרה"ק ר' אהרן זצ"ל

•

יום ב' ל' ניסן – הרה"ק רבי חיים ויטאל ב"ר יוסף זצ"ל

הרה"ק רבי יעקב יצחק בהרה"ק ר' מנחם נחום ממאקרוב זצ"ל

•

ביום השלישי בערב בקשתי מחבירי, שהיות שאני הצעיר והחלש מכולם, אולי אפשר להתיר לי לאכול, אבל הם אמרו שתנאי זה הותנה בינינו ואי אפשר לשנות.

ביום רביעי בבוקר, ראיתי אדם אחד הולך לקראתינו, וכשראה אותנו מרחוק רץ בוריוות לתוך ביתו ולקח משם י"ש ומזונות ורץ בחזרה, וניגש אלי, ואמר שרואה עלי שהנני חלש מאד, ואמר בזה"ל: איך זע אז די נשמה שטייט איהם שוין אויפ'ן שפיץ נאז, וממש החיה אותי בזה, כי אכלתי כפי התנאי שאם יתנו בלי בקשה נאכל.

שוב נתן גם לשאר החברים לאכול, ואח"כ כשישבנו ספרנו לו כל הדברים שהחלטנו בינינו, וביקש לבוא לביתו לאכול סעודה, ולנוח קצת מן הדרך, וגם ללון שם, אמרנו לו שלא נוכל ללון כי ממהרים אנו להגיע ללובלין עוד לפני שב"ק, והיה עוד מהלך יום אחד רגלי עד ללובלין. הבעל-הבית הרגיע אותנו, שנוכל לישאר כן בשופי ולעשות את הלילה כאן, ולמחרת, ביום חמישי בבוקר, הוא יקח אותנו ללובלין עם עגלה שלו.

נשארנו שם ללון בלילה. אמנם לדוב צערנו, למחרת בבוקר אמר לנו שהיות שהוא מוטרד מאד בעסקיו אינו יכול להוליכנו עם עגלה שלו, כי לוקח לו הרבה זמן לרתום הסוסים לעגלה. כמובן שנצטערנו מאד מזה, כי מאד רצינו להגיע ללובלין על שב"ק.

לאחר מכן אמר האיש כי הוא יכול להוליך אותנו עם הסוסים שלו, אבל קשה לו מאד לעשות זאת, ובקשנו מאד שיעשה זאת למענינו, אז אמר לנו שאם נבטיח לו שבכל פעם שנסע ללובלין נשבות גם אצלו בשבת אחת או בהליכה או בחזרה, אז יוליך אותנו. היה קשה להבטיח ולהתחייב על דבר כזה, אבל בלית ברירה הבטחנו לו ע"ז, והוא הוליך אותנו ללובלין.

בשבת קודש היינו בלובלין, ובחזרה היינו שבת אחת בבית האיש הנ"ל, כהבטחתינו. האיש הזה שהחיה אותי ואת כל החבורה נמצא כבר בעולם האמת, ונשמתו באה אלי וביקשה ממני תיקון בעד הטובה שעשה לי שהחיה את נפשי. וכאן פנה הדברי חיים לר' יצחק בשאלה: "נו, פרעג איך אייך ר' יצחק, ברויך איך איהם נישט א טובה טאן?" ובכן, אני רציתי לתקנה, אבל ידעתי רק את שמו ולא את שם אביו, כי כשאדם נמצא עוד בעוה"ז יכול להזכיר עצמו בשמו ושם אביו, אבל כשמגיע לעולם העליון קשה מאד לידע את שם הנפטר ושם אביו, והתפללתי להשי"ת שאחד מנכבדי האיש יודמן לפני כדי שאשאלנו את שם זקינו.

אחרי זה פנה הדברי חיים כלפי האיש שעמד לפנינו ואמר, איש זה מודאג כי לקחו ממנו את הרשיון למכירת הסחורה, ובאמת אין זה כלום, כי כל ענין קרה לו רק כדי שיבוא אלי, ועכשיו שכבר בא ושאלתי אותו השמות, יכול לנסוע הביתה לחיים ולשלום, כי כבר החזירו לו את הרשות. זכותו יגן עלינו.

סיפור זה סיפר הרה"ק מטאהש זי"ע (ונרפס בספרו הק' 'עבודת עבודה' פר' ויקהל), ששמע זה מזקינו הק' הרה"ק רבי אלימלך מטאהש זי"ע, וסיים בזה"ל: זוכרני צורת זקני הק' בשעה שסיפר מעשה זו שהיה מעשן הלולקע ציבעך, וגם מישמש וסלסל בפיאותיו, והפסיק בכל כמה מינוט ומתבונן בדבריו, איך לספר ביחודין עלאין. וכמה פעמים כשזקני הק' זי"ע גמר לספר המעשה התבטא בלשון קדשו: "אוי איז דאס געווען א שיינע מעשה"! ובדאי היה לו ענין עמוק בזה.

בין אלפי הבאים אל הרה"ק בעל הדברי חיים מצאנו זי"ע, הגיע פעם איש אחד ובכה והתאונן לפניו שהוא שרוי בצרה גדולה, כי הממשלה לקחה ממנו את הרשות למכירת סחורה, ואבד לגמרי את פרנסתו. ה'דברי חיים' הסתכל עליו, ולא ענה לו כלל על דבר מבוקשו, רק שאלו את שם אביו ושם זקינו ועוד שמות של אנשי משפחתו, ושלחו לשלום.

האיש יצא מן החדר בפחי נפש, כי הצדיק לא ברכו בשום ברכה, ולא ענה לו כלל על מבוקשו. בביהמ"ד של ה'דברי חיים' ישבו בקביעות חסידים ואנשי מעשה, אשר ברכו את כל היוצא מחדר הרבי, שברכת הצדיק תתקיים עליו, וכמו שרגילים לברך "איר זאלט האבן געפוע'ל'ט אלעס גוט'ס", ובתוך כך היו מבקשים מכל א' לנדב סכום כסף לטובת יושבי ביהמ"ד.

כשיצא זה האיש ברכו גם כן אותו בכל טוב, וכדרכם בקשו ממנו מעות, אך הוא אמר להם שאינו מסוגל לתת כי יש לו צער ועגמת נפש, על שלא פעל כלום אצל הרבי, שהרי הרבי לא ברכו בשום ברכה אלא אמר לו שילך לשלום. החסידים ניסו להרגיעו, שאם הרבי אמר לו לילך בודאי פעל לו בזה כל טוב, וכדרכו בקודש כמה וכמה פעמים. אולם לא הצליחו להרגיעו, וישב האיש הזה בביהמ"ד ובכה על צעריו.

באותה עת הגיע לשם אחד מחשובי חסידי ותלמידי הרה"ק מצאנו זי"ע, ושמו הרב ר' יצחק רושבי' ער ז"ל, אגב, חסיד זה היה אדם גדל, בכל פעם כשבא לפני הצדיק, כיבדו לישב, כשראה החסיד את האיש בוכה, שאלו לסיבת הדבר. וסיפר לו האיש כנ"ל שלא פעל אצל הצדיק כלום. ואף הוא ניסה לדבר על לבו שאם הרבי אמר לו לילך בודאי פעל כל טוב, אבל גם מדבריו לא מצא האיש מרגוע לנפשו, וביקש מר' יצחק כי בהכנסו לקודש פנימה, ישתדל עבורו שיקבל רשות ליכנס שנית על דבר מבוקשו.

כשנכנס החסיד הרב ר' יצחק, כיבדו הדברי חיים מאד והושיבו על כסא כרגיל. או אז ביקש ר' יצחק את הדברי חיים עבור האיש הנ"ל, שרוצה להיכנס עוד הפעם, ונענה לו הדברי חיים. וכאשר נכנס האיש פנה הדברי חיים אל הרב ר' יצחק ואמר לו: אספר לך מעשה, גם האיש הזה יכול לשמוע את המעשה.

כשהייתי צעיר לימים, נסעתי פעם אל החוזה הק' מלובלין זי"ע, עם חבורה של יותר מעשרה חבירים, ואני הצעיר שבכולם. ביום הראשון בשבוע הגענו לאכסניא הקבועה ששם נתנו לנו אוכל, והחלטנו שהיות שאנו מסודרים כבר בכל פעם באכסניא קבועה, ע"כ לא נבקש מבעל המלון להכין עבורנו לאכול, אלא אם יתן לנו בלי בקשה, נאכל, ואם לאו, לא נאכל.

כך המשכנו בדרך, ובכל מקום שעמדנו קבלו אותנו בסבר פנים יפות, אבל לא נתנו לאכול, ואני ביום השני כבר הרגשתי רעבון גדול בהיותי בצום זה יום וחצי, ולא ידעתי מה יהיה בכל הדרך עד שנגיע ללובלין, אבל התחזקתי והמשכתי לנסוע עם החבריא.

ביום ב' בערב כבר אפסו כוחותי, והוצרכתי לילך לאט לאט עד שנשארתי מאחורי כל החבריא, והוצרכו להמתין עלי תמיד, וכך עבר עלי גם ביום השלישי.

בסמוך לביתה התגוררה זוג אמיד שגם כן לא נושעו בפרי בטן, וכשהגיעה אליה השמועה על דבר הנס מיהרה לבקש משכנתה שתמכור לה כמה טיפות משיקוי הפלאים, והבטיחה לה שאם אכן תיוושע תתגמל אותה בסכום כסף גדול.

האשה רצה לעבר מקום המחבוא ששם הטמינה את הבקבוק, אבל לתדהמתה לא מצאה שם זכר לבקבוק, וכאילו בלעתו האדמה, ויהי לפלא.

•

עוד סיפר החסיד ר' שלמה ניסל משמשו של רבינו סיפור נורא ששמע מבעל המעשה עצמו הלוא הוא החסיד ר' מיכל סופר ז"ל.

פעם אחת בימות החורף נתקלקלה המקוה בוועלדניק ולא היו יכולים לטבול בו. בדיוק אז אירעה סיבה שמחמתה רצה ר' מיכל לטבול בכל מאודו, ומחמת שהיה ירא שמים מופלג היו לו ייסורים גדולים מכך שאינו יכול לטבול.

שכב ר' מיכל במטתו והרהר מה ביכולתו לעשות לכך. הרי המקוה מקולקל וגם הנהר קפוא ואין באפשרות לטבול בו. ברגעים אלו ממש עבר רבינו ליד חלון ביתו של ר' מיכל. רבינו ניגש אל החלון וקרא: מיכל! מיכל! רוצה אתה לטבול במקוה?

ר' מיכל שהכיר את קולו של רבינו, השתומם למראה רוח קדשו של רבינו. קפץ מיד ממיתתו ורץ החוצה אל רבינו, ואמר לו שבודאי הוא רוצה לטבול, אבל המקוה הרי מקולקל.

אמר לו רבינו: הרי אפשר לטבול בנהר. אמר לו ר' מיכל: הרי הנהר קפוא ואי אפשר לטבול בו. אמר לו רבינו: מה איכפת לך, בא עימי!

לקח ר' מיכל גרזן ופנס והלך עם רבינו לנהר. שם חצב ר' מיכל בקרח ובקע בו פירצה. רבינו ירד ראשונה לטבול, והתמהמה בטבילתו שעה ארוכה.

בעלותו מהנהר אמר לר' מיכל: עתה רד אתה וטבול! ר' מיכל שכמעט קפא מהעמידה הממושכת בקור, אמר לרבינו שמאוד קר לו, והוא אינו מסוגל לרדת ולטבול במים הקפואים.

טבל רבינו את אצבעו במים ואמר לר' מיכל: טבול, יהיה לך חס בתוך המים! ירד ר' מיכל לתוך הפירצה למי הנהר, והנה לתדהמתו הרבה המים היו חמים כמקוה חם. ר' מיכל טבל כמה טבילות, וכשעלה מן המים הזהירו רבינו שלא יספר זאת לשום אדם בעולם.

בעיר זוועהיל התגוררו זוג יהודים שהיו חשוכי בנים ל"ע שנים רבות לאחר נישואיהם. יום אחד הגיע אליהם שמעו של רבינו זי"ע שהוא פועל ישועות ופוקד עקרות, ונסעו אליו לראש השנה, ונכנסו אליו ובכו בדמעות שליש על מר גורלם. אבל הרבי לא בירכם.

השניים החליטו שלא יזונו משם עד שהרבי יברכם, וכך נשארו בוועלדניק עד לאחר יום הכיפורים.

או אז קרא להם רבינו ואמר להם כך: אם לעצתי תשמעו, השכימו למחר בבוקר וצאו על המעבר מעל סכר המים, שם תפגשו ביהודי זקן הנוהג בסוס, ושאלוהו שמא יש בידו סגולה לבנים, ענה להם שיש לו סגולה, פשפש בכיסו והוציא בקבוק קטן ואמר להם שיטפטפו מהבקבוק כמה טיפות על חתיכת סוכר ויאכלוהו ויוושעו בפרי בטן.

עשו השניים כדברי רבינו ויצאו לשם, ופגשו יהודי זקן רוכב על סוס, ושאלוהו אם יש בידו סגולה לבנים, ענה להם שיש לו סגולה, פשפש בכיסו והוציא בקבוק קטן ואמר להם שיטפטפו מהבקבוק כמה טיפות על חתיכת סוכר ויאכלוהו ויוושעו בפרי בטן.

היהודי הזקן ביקש תמורת הבקבוק שלשה רובלים. אבל בני הזוג שלא היו עשירים לא היה להם חשק לשלם עבור זה סכום כה גדול, גם מה שלא האמינו לדברי הזקן.

היהודי המשיך בדרכו וגם הם חזרו לוועלדניק וסיפרו לרבינו את כל הנעשה.

רבינו כששמע שלא קנו זאת ממנו נזף בהם בחומרה, וצעק עליהם: מה עשיתם?! הלוא אמרתי לכם שעליכם ליתן לו ככל אשר יאמר, עתה הסכלתם עשה וזרקתם בידיים את הסגולה שבכוחה היה להושיע אתכם.

התחרטו האיש ואשתו מעומק ליבם, ובככי מר שאלו את רבינו מה עוד יש ביכלתם לעשות. ניחמם רבינו ואמר להם שהקב"ה יעזרם במהרה ויזכו לישועה. יצאו בני הזוג מבית רבינו והאמינו בה' ובצדיקיו.

כשהתקרבו לעירם זוועהיל נדהמו לראות את אותו יהודי זקן רוכב על סוסו. מיד רצו אליו והתחננו בפניו שימכור להם את הבקבוק. נתרצה הזקן לבקשתם ומכר להם את הבקבוק תמורת שלשה רובלים.

עשו השניים כהוראת היהודי הזקן, ובתוך זמן קצר נפקדה האשה בפרי בטן.

כשראתה זאת האשה, החביאה את הבקבוק במקום שמור, וסיפרה לחברותיה על דבר הנס שאירע לה בזכות ברכתו של רבינו.

